

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

kiadványa

Szerkesztette:

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

Felelős kiadó:

Lórántné Orosz Edit
igazgató

Nyomdai munkák:

Budai Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.
3530 Miskolc, Meggyesalja u. 38. | Tel.: +36 46 416 226
Budai Kornél ügyvezető igazgató

Tartalomjegyzék

Köszöntő	5
Hiányszakmák a munkaerőpiacon	6
Ács	6
Villanszerelő	7
Ipari gépész	8
Gazda	9
Mezőgazdasági gépész	10
Kőműves és hidegburkoló	11
Gépi forgácsoló	12
Hegesztő	13
Asztalos	14
Épület és szerkezetlakatos	15
Keresett szakmák	16
Eladó	16
Szociális gondozó és ápoló.....	16
Szerszámkészítő.....	17
Ápoló	19
Festő, mázoló, tapétázó.....	20
CNC gépkezelő.....	21
Mechatronikai technikus	21
Vegyipari technikus.....	22
Pályaorientációs szolgáltatások a munkaügyi központ járási munkaügyi kirendeltségein	24
Tájékoztató a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról	25
Javasolt ösztöndíjas szakmák B.-A.-Z. megyében.....	27

Köszöntő

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja nevében köszöntöm az iskolák végzős tanulóit.

A közeljövőben egész életükre kiható döntést kell hozniuk, melynek megalapozottságához kívánunk kiadványunkkal segítséget nyújtani.

Az elsajátítandó szakma kiválasztása, a megalapozott pályadöntés meghozatala és a szakképzés támogatása kiemelten fontos feladat, mert a munkakörök betöltéséhez piacképes szakirányú végzettség szükséges. A munkaadóknak magasan képzett szakemberekre van szükségük, ezért egyre szigorúbb kiválasztási rendszert alkalmaznak.

Ahhoz, hogy a fiatal munkavállalók megfeleljenek a munkaadók elvárásainak, már a képzési irány kiválasztása előtt segítséget kívánunk nyújtani információinkkal és szolgáltatási lehetőségeinkkel. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az érdeklődésüknek és képességüknek megfelelő, a munkaerő-piacon keresett szakmát, pályát válasszanak a sikeres elhelyezkedés érdekében.

Kiadványunk célja, hogy a munkaerőpiac igényeire alapozva segítsen megismerni a gazdaság által keresett szakmákat a 2014/2015-ös tanévre vonatkozóan.

Amennyiben felkeltettük érdeklődésüket, a
<http://borsod-abauj-zemplen.munka.hu>
honlapon bővebb információhoz juthatnak
szolgáltatásaink elérésével - kapcsolatosan.

Miskolc, 2013. október

Lórántné Orosz Edit
igazgató

Kedves Fiatalok!

Tisztelt Szülők, Pedagógusok!

A Munkaügyi Központ folyamatosan figyelemmel kíséri a megye munkaerő-piaci folyamatait. Rendszeresen kapcsolatot tart a munkaerő-piac szereplőivel, a munkáltatókkal. Elemzi a beérkezett munkaerő-igényeket, melynek alapján képet kap a munkaadók által leginkább igényelt szakképesítésekről.

Az elmúlt időszakban jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a szakképzési rendszer a gazdaság által kívánt irány felé mozduljon el.

A pályaválasztás előtt álló fiatalok számára nagyon fontos, hogy olyan szakmát válasszanak, mellyel a jövőben munkahelyet találhatnak maguknak, mely alkalmas lehet arra, hogy felnőtt életüket tevékenyen kezdhessék, egzisztenciát teremthessenek.

Megfigyelhető tendencia, hogy évről évre változik azoknak a foglalkozásoknak a köre, melyekre a régióban tevékenykedő munkaadók igényt tartanak.

Azoknak a diákoknak az iskolai tanulmányai, akik a legkeresettebb szakmák megszerzését tűzik ki célul, a vonatkozó jogszabályok alapján ösztöndíjjal is támogathatók. A tanulmányi ösztöndíj megállapítása csak a nappali rendszerű iskolai oktatásban szakképzési évfolyamon tanulókra, valamint a szakiskolai képzésben résztvevőkre vonatkozik. Az ösztöndíj mértéke tanulmányi eredménytől függően akár 30.000,- Ft/hó is lehet.

A kiadvány végén mellékletként csatolt táblázat összefoglalja a 2014/2015-ös tanévben támogatásra javasolt ösztöndíjas szakmákat és azok díjazási feltételeit Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

Hiányszakmák a munkaerőpiacon

Ács

Legfontosabb feladatai nyereg-, sátor- és toronytetők, összetett tetőidomok készítése, favázás és faoszlopos építmények részeinek elkészítése és felállítása.

Az ács ezen kívül a legváltozatosabb formájú falépcsők építéséhez is ért. További feladata különböző zsaluk és boltozatzsáluk készítése. Előre gyártott

elemekből helyszíni szereléssel vagy faanyagból a helyszínen kialakítva elkészíti a különböző épületelemek (tartószerkezetek, födémek) zsaluzatait, ezek lebontását, szétszerelését is ő végzi. Különbőféle építőlapok alkalmazása bővíti még ki az ácsok tevékenységi területét.

Készítenek továbbá egyszerű berendezési tárgyakat is, pinceajtókat, kapukat, fakerítéseket, felvonulási épületeket, de a hajópadló lerakását és a tetőtér lambériázását is elvégzik.

Állványozó munkákat is végeznek hagyományos-, cső-, illetve keretes állványzatok szerelésekor, építésekor, karbantartásakor. Elbontják a falazatok építéséhez, vakolásához és burkolásához szükséges munkaállványokat, figyelembe véve a biztonságos munkavégzés és az anyagmozgatás és tárolás szabályait. Dúcolási munkálatokat is végezhetnek: munkaárkok, alagutak oldalfalának, kitámasztásakor, dúcolásakor. Építményeken, építmény részekén javítási, karbantartási munkákat látnak el.

Az ács tevékenység főbb munkaműveletei: faragás, bárdolás, hasítás, fűrészelés, vésés, fúrás, szegezés, csavarozás, gyalulás, szerkezeti elemek beállítása, tetőszerkezetek, vázas szerkezetek készítése. A többnyire görnyedt, térdelő, guggoló testhelyzetben végezhető műveletek emeléssel, cipeléssel, egyéb fizikai terheléssel járó nehéz fizikai munkát jelentenek, amit szabadban, sokszor szűk térben, változatos időjárási viszonyok közt látnak el. Télen az időjárási viszonyok figyelembe vételével elsősorban beltéri munkálatok jellemzőek.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: állványozó, állványszerelő, csőállványozó, dúcolat készítő, építményszaluzat-szerelő, faállványozó, fatetőszerkezet gyártó, fedél-szerkezet-készítő, födémzsaluzó, magasépítési ács-állványozó, zsaluzó, zsaluzó-ács.

Kompetenciák, képességek:

Jó egyensúlyozó képesség, fizikai stabilitás, jó szemmérték és arányérzék, összpontosított figyelem, jó megfigyelő képesség, gyors ítélő- és cselekvő képesség, jó térelképzelés, műszaki érzék, alkalmazkodóképesség

Villanyszerelő

Munkáját tervrajzok és huzalozási rajzok alapján végzi. Lakóházakban, ipari és gazdasági létesítményekben szereli vagy javítja az áramellátáshoz szükséges vezetékrendszert, felszereli az elosztódobozokat, kapcsolókat, kapcsolószekrényeket és a világítás-technikai eszközöket. Leméri és behúzza a védőcsőbe a vezetőhuzalokat.

Villamos szerelés keretében beköti a fogyasztókat (villamos gépek, villanybojlerek, szerszámgépek, világítástechnikai eszközök stb.) a villamoshálózatba, ellenőrzi a bekötés helyességét. Az életvédelmi előírásoknak megfelelően kialakítja és megvizsgálja a védőföldeléseket. Meghibásodás esetén elhárítja a hibát a rendelkezésére álló egyszerű eszközökkel. Ha a javítást nem tudja elvégezni, értesíti a készülék vagy berendezés karbantartásával megbízott szakembert.

A villanyszerelő feladata továbbá épületek, különleges előírások alá eső helyiségek, szabadvezetékek és kábelhálózatok villamos szerelése és mérése.

Kábelszerelési munkálatok keretében kábelt fektet, villamos kötések, kábel-összeköttetést, kábelelágazást készít. Hibát keres és javít kis- és közép feszültségű kábeleken, lebontja a bontásra kijelölt kábeleket.

A villanyszerelési munkálatok végzése közepesen nehéz munka, a munkavégzés többnyire belső helyszíneken történik, a munkaműveletek során

gyakori a kényszertesthelyzetben (fej felett, görnyedve, mászva, egyensúlyozva) végzett fizikai tevékenység.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

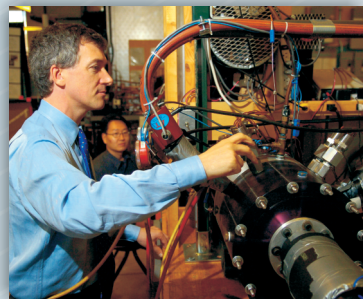
Épületvillany-szerelő, épületvilágítás-szerelő, karbantartó villanszerelő.

Kompetenciák, képességek:

Gyors ítélő- és cselekvőképesség, logikai készség, alkalmazkodóképesség a változó munkahelyekhez, felelősségvállalás, pontosság, biztos kéz, figyelemkoncentráció, jó egyensúlyérzékelési képesség, szédülés-, tériszonymentesség.

Ipari gépész

Feladata az iparban használt gépek, berendezések javítása, karbantartása, üzemserű működésük biztosítása. Gépi és kézi fémforgácsoló és fémátalakító berendezéseket, egyéb szerszámgépeket szerel és helyez üzembe, tartozékaikat javítja, karbantartja. Ellátja a különböző áramlástechnikai (pl. szivattyú, kompresszor és más hasonló) berendezések, hőerőgépek szerelési, javítási munkálatait. Meghibásodások esetén a gépeken és berendezéseken a hibás alkatrészeket cseréli, szükség esetén műszeres méréseket, vizsgálatokat, minőségellenőrzést végez. Munkavégzése során biztosítja a szabványos minőségi követelményt és a biztonsági, és környe-

zetvédelmi előírásokat betartja.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök foglalkozások:

Bányalakatos, darulakatos, díszlet-lakatos, épület-szerkezetlakatos, gépbeállító lakatos, géplakatos, gépszerelő- és karbantartó lakatos, lemezlakatos, öntödei géplakatos, szerkezetlakatos, vas- és fémszerkezeti lakatos.

Kompetenciák, képességek:

Pontosság, precizitás, műszaki érzék, önállóság, együttműködési készség, jó figyelemösszpontosítási képesség, rajzolvasási-, térlátási képesség.

Gazda

Különféle növényeket termeszt és állatokat tenyészt. A gazdasági, termesztés- tartástechnológiai szempontok betartásával a növénytermesztésben elvégzi a talajművelési, vetési/ültetési, növényápolási, növényvédelmi, betakarítási, értékesítés-előkészítési munkákat. Gondozza a

rábízott állatokat, ellátja a takarmányozási, itatási, ápolási, fejési, termékenyítési, elletési és szállításeelő-készítési feladatokat. Üzemelteti és karbantartja a mezőgazdasági gépeket, elvégzi a gazdasági épületek és berendezések karbantartását.

A különböző munkák jellege, összetettsége és nehézsége nagymértékben függ a művelendő terület és

állomány nagyságától és a gépesítettség színvonalától. A fizikai igénybevétele, megterhelés általában nagy, de a gépesítettség jelentősen megkönnyítheti.

A munkát szabadban, fóliasátorban, üvegházban és istállóban, változatos időjárási körülmények között kell végezni. Feladat a készletek, bevételek és kiadások nyilvántartása, kapcsolattartás a szakhatóságokkal.

Állattartás során:

Megvásárolja az állatokat, a takarmányt és a szükséges berendezéseket. Takarmányozással kapcsolatos feladatokat lát el: meghatározza az állatok súlya és életkora alapján szükséges takarmánymennyiséget, gondozza, eteti az állatokat, és gondoskodik a szaporodásukról. A beteg példányokat ápolja, gyógyszerezi, illetve kezelteti. Elsődleges állati termékek előállítását végzi (fejéssel, nyírással stb.), előkészíti és elszállítja az állatokat, állati termékeket értékesítésre.

Elvégzi a gazdasági épületek, gépek, berendezések karbantartását, az istállók tisztántartását. Nyilvántartja a bevételeket és kiadásokat.

Növénytermesztés keretében:

Talaj-előkészítést, talajvizsgálatot végez, az eredmények alapján megállapítja, hogy milyen tápanyagokból van hiány. A tápanyagpótlást a szükséges műtrágyákkal, szerves trágyákkal elvégzi. Kiszámítja a szükséges vetőmag mennyiséget, megrendeli, vetés után folyamatosan

biztosítja és ellenőrzi a növények fejlődését. Növényápolást, növényvédelmet, öntözést, betakarítást végez. Elvégzi a termény tisztítását, szárítását, gondoskodik a megfelelő tárolásról, a termények értékesítéséről, szállításáról. Betakarítás után előkészíti a talajt a következő vetésre.

Kertészeti munkák végzésekor:

Előkészíti a termőföldet, elveti a magokat, elvégzi az oltást, szemzést és dugványozást, és elülteti vagy átülteti a facsemetéket. A kórokozók és a fertőzések elleni védelem érdekében permetezi a növényeket. Üzemelteti az öntöző berendezéseket.

Elhelyezkedési lehetőségek:

Nagyvállalati alkalmazás nem jellemző, főleg östermelőként, családi gazdálkodóként, kisvállalkozóként művelhető a szakma.

Kompetenciák, képességek:

A növények, állatok, gépek szeretete, jó megfigyelő képesség, tervszerű és körültekintő munkamód, gondosság, megbízhatóság.

Mezőgazdasági gépész

Feladata: mezőgazdasági erő- és munkagépek (talajművelő, állattenyésztési, növényvédelmi és betakarító gépek) önálló, az agrotechnikai követelményeknek megfelelő gazdaságos üzemeltetése. Ehhez kapcsolódóan feladatuk a gépek szakszerű bontása, összeillesztése, építése, a gépalkatrészek cseréje, javítása, a szerkezeti részek szakszerű beállítása. Szántóföldön, mező-, erdőgazdaságban stb. végzett mezőgazdasági munka során a gépeket, berendezéseket üzemszerűen működtetik.

A mezőgazdasági gépezetek kötelezettségei általában munkakörönként változnak. A gépösszeszerelő szakmunkások elsőrendű feladata, hogy a

műszaki rajzoknak, utasításoknak megfelelően kézi- és gépi hajtású berendezések/szerszámok felhasználásával, rendszerint fémből készült gépszerkezeti elemek szakszerű megmunkálásával és/vagy összeszerelésével gépi-architektúrákat állítsanak elő. A karbantartó-javító szakmunkások munkakörébe tartozik a gépek

és berendezések rendeltetésszerű üzemképes állapotának biztosítása, váratlan meghibásodások okainak feltárása, elhárítása, illetve felújítási feladatok végzése. Kapcsolódó feladat lehet közúti szállítási munkák elvégzése. A mezőgazdasági termelő szakmunkások a gépek karbantartása mellett elsősorban termeléssel, tenyésztéssel kapcsolatos gépi munkálatokat látnak el.

Elhelyezkedési lehetőségek:

alapvetően kis- és közepes vállalatoknál, gépiparban, főként gépösszeszerelési munkakörök betöltése; mezőgazdasági termelés területén használatos gépek, berendezések üzemeltetése, javítás-karbantartás területén szolgáltatás jellegű tevékenység ellátása.

Kompetenciák, képességek:

Jó állóképesség, különböző időjárási körülményekhez való alkalmazkodási képesség, nagyfokú önállóság a feladatok végrehajtásában, jó műszaki érzék, manuális képesség, kreativitás, precizitás, fokozott figyelem, pontos mérés, műszaki rajzolvasás képessége.

Kőműves és hidegburkoló

A kőműves és hidegburkoló feladata épületek és épületrészek létesítése, javítása, karbantartása, felújítása és bontása, valamint kültéri és beltéri felületek hidegburkolása. A szakmunkás az építőiparban, építési területen alaptevékenységként végzi az épület alapjának, falainak és födémének építését. Áttanulmányozza az építészeti rajzokat és műszaki leírásokat.

Részt vesz a vasbeton készítésében és a szigetelési munkálatokban is. Elvégzi a fő- és közfalak felépítését a különböző anyagokból (tégla, falazóblokkok, épületelemek), készíthet öntött falakat is könnyű betonból. Előre gyártott épületek panelos és vázas szerkezeteinek elhelyező, rögzítő munkafolyamataiban is közreműködik. Elhelyezi, beépíti a nyílászáró szerkezeteket, épületszerelvényeket, egyszerűbb burkolási, kapcsolódó szigetelési, hőszigetelési munkákat is elvégez. Épületek átalakítását, javítását és felújítását is végzi. Munkáját kézi szerszámokkal és egyszerű gépekkel végzi. Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít hidegburkoláshoz, lépcső-, pillér-, oszlopburkolatot készít.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Díszítő-, kőműves, építményvakoló-, falazó kőműves, kéményépítő kőműves, burkoló kőműves.

Kompetenciák, képességek:

Pontosság, igen jó szemmérték, arányérzék, jó fizikai álló- és munkabíró képesség, egyensúlyérzékeli képesség. Szabadban végzett munkák esetén időjárási körülményekhez való alkalmazkodási képesség.

Gépi forgácsoló

Fémeket munkál meg eszterga-, maró-, fúró-, köszörű- és más forgácsoló gépen. Zárt térben, álló és hajlott testhelyzetben végzi munkáját. Tanulmányozza a megmunkálandó munkadarab tervét. Műszaki rajz és

technológiai utasítás alapján elképzei és átgondolja, megtervezi az elvégzendő gépi műveleteket és azok sorrendjét. A munkadarabot elhelyezi a gép munkasztalán vagy befogószerkezetén, és rögzíti. Kiválasztja a vágó/ forgácsoló szerszámot. Felszerszámozza, beállítja és működteti a forgácsoló gépet.

Forgácsolja, alakítja a munkadarabot. Figyelemmel kíséri és ellenőrzi a megmunkáló gép működését. Biztosítja a szerszám és a munkadarab megfelelő hűtését. Időközönként és a munkafeladat végeztével ellenőrzi a munkadarab méreteit. Egyedi szerszámokat készít. A munkaeszközöket élezi, a megmunkáló gépet tisztítja, keni, olajozza. A munkadarabokat emelni kell, a munkavégzés görnyedéssel, huzamos állással jár. Zömében könnyű fizikai megterhelést jelentő, fokozott figyelmet igénylő tevékenység. A zajos munkakörülmények, szárazköszörüléskor a fémpor és az olaj, mint szennyezőanyag előfordulása a forgácsolási munkaműveletek velejárója.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Forgácsoló, esztergályos, fűrös, gyalus, vésős, marós, szikraforgácsoló.

Kompetenciák, képességek:

Jó látásélesség, szemmérték, jó koncentrációs figyelmi képesség, gondos, precíz munkamód, műszaki érdeklődés, jó kezűgyesség.

Hegesztő

Feladata fémszerkezetű anyagok oldhatatlan kötése, illetve szétválasztása. A hegesztő vasból, acélból és egyéb fémből készült szerkezeti anyagokat, gépalkatrészeket és lemezeket hegeszt egymáshoz. A fémek fizikai

tulajdonságait, gépszerelési műveleteket és hegesztési eljárásokat ismerve megtervezi, illetve a műveleti tervek alapján átgondolja az összeállító és hegesztési műveleteket. Hegesztés előtt szükséges anyagokat előkészíti, a megfelelő szerszámokat kiválasztja. Elrendezi, elhelyezi, központosítja és összeilleszti a megmunkálendő alkat-

részeket. Csavarhúzóval és villáskulccsal összecsavarozza, szorító bilinccsel összefogja vagy ponthegesztéssel rögzíti az elemeket, hogy azok helyzetét a végleges kötésig biztosítsa. Előkészíti a hegesztő berendezést, majd elvégzi az alkatrészek végleges láng- vagy elektromos ívhegesztését. Működtethet elektromos ívvel vágó lángvágó berendezéseket.

Munkája során különféle kézi-, és elektromos szerszámokkal, kisgépekkel dolgozik (pl. satu, lemezvágó olló, hegesztőpisztoly, elektróda fogó, daraboló gép, kézi léghőszűrő stb.)

Többnyire egyéni munkát végez műhelyben, illetve részben vagy esetleg állandóan szabadban. Hajlott, álló, guggoló, térdelő testhelyzetben végzett munkája könnyű vagy közepesen nehéz fizikai terheléssel, igénybevétellel jár, a munkahely sajátosságaitól függően lehet ismétlődő vagy változatos tevékenység.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Autogén hegesztő, autogénvágó, elektromos ív-hegesztő, elektromos ív-vágó, fedőporos hegesztő, forrasztó, keményforrasztó, lágyforrasztó.

Kompetenciák:

Közeli és távoli éleslátás, kézügyesség, biztos kéz, jó mozgáskoordináció, szédülésmentesség, jó egyensúlyozó képesség, figyelemkoncentráció, pontos, precíz munkamód, megbízhatóság.

Asztalos

A fa egyike az ember által legrégebb óta használt anyagoknak. A fával való foglalatosság nagy ügyességet, szakértelmet kíván. Az asztalos munkája igen sokrétű, több munkaterület tapasztalatait egyesíti. Munkája gyakorlása során a hagyományos famegmunkáló eszközöktől kezdve a modern technikáig mindenféle szerszámmal dolgozhat. A véső, fűrész, gyalu, különböző

fűrők, csiszolók, ráspolók mellett modernebb berendezéseket is használnak, pl. elektromos fűrészgépeket, körfűrészeket, csiszoló- és marógépeket, gyalugépeket. A munkadarabok előrajzolásához, tervezéséhez, ellenőrzéséhez különféle derékszögmérőket, a faanyag rögzítéséhez gyalupadot, vagy szorító- és befogószerszámokat, az illesztésekhez és kötésekhez különböző ragasztófajtákat használ. A fa felületének

megmunkálására csiszolóanyagokat, tartósítására, bevonására pácokat, festékeket, színezékeket, olajokat, lakkokat alkalmaz.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Bútorasztalos, fafeldolgozó gépkezelő és gyártósor mellett dolgozó asztalos, faesztergályos és általános faipari foglalkozások.

Kompetenciák:

A szakma műveléséhez fontos a jó fizikum, állóképesség, érzékszervek hibátlan működése, precizitás, pontosság, jó kézügyesség.

Épület- és szerkezetlakatos

A szerkezetlakatosi feladatok közé tartozik a könnyű-, nehéz-, acél- és fémszerkezetek elemeinek létrehozása. Ilyen szerkezeteket használnak az épületek alapozásától kezdve a csarnokszerkezetek felépítéséig. Szerkezetlakatosi munkafeladat a nyílászárók elkészítése és egyéb szerkezeti elemek előállítása, a kazánok külső házának, illetve számtalan fűtő és hűtő eszköz, illetve tároló kamra alapjának az elkészítése. Az épületlakatosi munkálatok egyik csoportját alkotja az egyszerű és általános szilárdsági számítások végzése, az épületeknél szerelendő speciális szerkezeti egységek elkészítéséhez művelet-, ill. szerelési tervek készítése. Másik csoportját alkotják a korrózió elleni általános bevonatok készítése, a munkadarabok, munka- és védőeszközök helyszínre szállítása, és a garanciális és lakatosipari javítások elvégzése.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: Bányalakatos, darulakatos, gépbeállító, gépszerelő- és karbantartó lakatos, géplakatos, karosszéria lakatos, szerkezetlakatos.

Kompetenciák:

Műszaki érzék, megbízhatóság, precizitás, gondosság, körültekintő, elővigyázatos munkavégzés, felelősségtudat.

Keresett szakmák

Eladó

Feladata a különböző kereskedelmi intézményekben, áruházakban és boltokban a vásárlók kiszolgálása és tájékoztatása.

Az eladásra kerülő áruk raktározásával, átlagmegóvásával, értékesítésre történő előkészítésével, eladótéri kihelyezésével, értékesítésével kapcsolatos feladatokat lát el. Közreműködik az áruk beszerzésének előkészítésében és lebonyolításában.

Kisebbségi kereskedelmi egységekben leveszi a polcra vagy kihozza a raktárból a vásárló által kért árut. Önkiszolgáló boltban tájékoztatja a vevőt, hogy merre találja a kívánt terméket, pénztárat. Felvilágosítást ad a vásárlónak a termék tulajdonságairól, minőségéről, áráról, kezeléséről. Becsomagolja és átadja az árut a vevőnek. Feltölti áruval a polcokat, cédulázó berendezéssel feltünteti az árakat. Reklamáció esetén megvizsgálja a kifogásolt hibát, gondoskodik az áru cseréjéről.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: különböző kereskedelmi egységekre jellemző eladói munkakörök (pl. élelmiszerbolti eladó, virágbolti eladó, bolti pénztáros, üzletközpontokban eladó, stb.)

Kompetenciák, képességek: jó kommunikációs,- és kapcsolatteremtő készség, önállóság, segítőkészség, udvariasság, türelmesség.

Szociális gondozó és ápoló

A szociális gondozó és ápoló szociális intézményekben vagy otthoni környezetben gondozza a fogyatékoságuk, egészségi állapotuk vagy életkoruk miatt rászoruló embereket. Felméri sajátos szükségleteiket, vezeti a gon-

dozási, ápolási, fejlesztési terv és a rehabilitációs program dokumentációját. Segít az otthonában élő gondozottaknak a háztartási munkák elvégzésében, a tisztálkodásban és táplálkozásban. Ügyel az orvosi utasítások betartására, szükség esetén gyógyszerezi, elkíséri a megfelelő intézménybe a beteget.

Segít a rokonai és baráti kapcsolatok fenn tartásában, kapcsolatot tart háziorvossal, karitatív szervezetekkel. Intézi a gondozott hivatalos ügyeit, ellátja érdekvédelmi kép-viseletét. Szociális intézményekben (pl. idősok vagy fogyatékkal élők otthonában) különböző foglalkozásokat vezet, közreműködik az előgondozási feladatok elvégzésében. Ellátja a gondozottak felügyeletét, szükség esetén érzelmi támogatást nyújt.

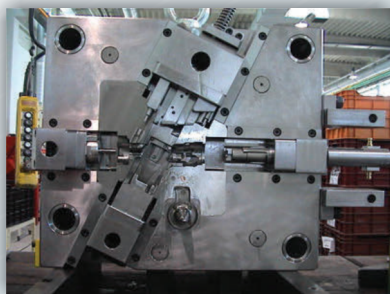
Elhelyezkedési lehetőségek:

Szociális ellátás területén különböző nappali-, bentlakásos intézmények, gondozó központok.

Kompetenciák, képességek:

Humán beállítottság, emberszeretet, segítőkészség, empátia, szociabilitás, kiegyensúlyozottság, érzelmi intelligencia, megbízhatóság, jó kapcsolatteremtő- és kommunikációs képesség.

Szerszámkészítő

A szerszámokat műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján, forgácsoló kézi szerszámok, kisgépek segítségével forgácsoló szerszámgépeket (eszterga, maró, köszörű stb.) működtetve alakítja ki. Megállapítja az elvégzendő műveleteket az előírások – tűrések, felületminőség és különleges előírások – figyelembevételével, miután elvégezte a

szükséges műszaki, gyártástechnológiai számításokat. Elhelyezi, rögzíti, megméri és előrajzolja a munkadarabot. Specializálódott gyártás esetén

általában szerszámlakatos műveleteket végez az erre jellemző univerzális kézi szerszámokkal, valamint kiségek segítségével.

Univerzális gyártás során forgácsoló gépeket kell alkalmazni. Esztergályozással a különböző alkatrészek mérethelyes elkészítése, a fémes és nem fémes munkadarabok hagyományos megmunkálása történik, amelyek gépekhez, motorokhoz és egyéb berendezésekhez szükségesek. A marógép a megfelelő vágó/forgácsoló szerszám alkalmazásával forgácsolja, alakítja ki az egyedi szerszámokat. Az egyes műveletek végén ellenőrzi a munkadarab méreteit, a tűréselőírások teljesülését, az illesztéseket mérőműszerek segítségével.

Kézi szerszámokkal összeállítja a több alkatrészből álló szerkezeteket. Ellenőrzi az alkatrész vagy szerkezet működését. Szerszámokat, eszközöket tervezhet, amelyeket munkája során használ. Nagyobb munkadaraboknál emelő berendezést működtet.

A szerszámkészítő szakember ismeri és alkalmazza a korszerű számjegyzévrésszel, illetve számítógépes programmal vezérelt (NC – CNC) forgácsoló gépeket, technikákat is. A CNC-forgácsoló munkához jó arányérzék, precizitás, fejelem szükséges. Azt, hogy milyen típusú szerszám-gépet használnak az adott munka-

darab elkészítéséhez, gazdaságossági szempont, illetve a gyártandó termék egyedisége, sorozatnagysága határozza meg.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Cipőipari-szerszámkészítő, fémipari eszközgyártó, gyémántserszám készítő, idomszerész, mezőgazdasági szerszámkészítő, optikai szerszámkészítő, szabáskész-készítő, szerszámmegmunkáló, vésnökszerszámkészítő, zártszerszám-készítő, fém- és gépipari, fémfeldolgozási területek.

Kompetenciák, képességek:

Pontosság, fejlett technikai érzék, műszaki leleményesség, kézügyesség, elemző-képesség.

Ápoló

Ápolja és gondozza a kórházak, klinikák, szanatóriumok és egyéb egészségügyi, illetve gondozási feladatot ellátó intézmények különböző osztályain gyógykezelt betegeket.

Kiosztja az előírt gyógyszereket. Előkészíti és ha szükséges elkíséri a beteget a vizsgálatokra. Elvégzi az orvos által előírt egyszerűbb vizsgálatokat, kezeléseket, pl. hőmérsékletet és vérnyomást mér, pulzust számol, összeállítja az infúziót, stb. Gondoskodik a vizsgálati anyagok laboratóriumba küldéséről, és az eredmények regisztrálásáról. Folyamatosan figyeli a betegek állapotában bekövetkező változásokat, a gyógyszerekre és a kezelésekre adott reakciókat és minderről beszámol a kezelőorvosnak. Vezeti a lázlapot, az észlelőlapot és az ápolási lapot. Előkészíti a viziteket és részt vesz azokon. Mosdatja és eteti a betegeket, kicseréli az ágyneműket, és ágyaz. Kapcsolatot tart a betegek hozzátartozóival vagy a szociális intézményekkel. A betegeket és családtagjaikat felkészíti az otthoni ápolási feladatokra.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: egészségügyi, ápolási, gondozási foglalkozások (pl. kórházi ápoló, idősgondozás, otthoni beteggondozás, stb.)

Kompetenciák, képességek:

Felelősségtudat, érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság, türelmesség, stressztűrő képesség, beleérző képesség, kapcsolatteremtő készség, szakmai elhivatottság, elkötelezettség.

Festő, mázoló, tapétázó

Ipari létesítmények, köz- és lakóépületek külső és belső felületét vonja be különböző védő- vagy színezőanyaggal, pl. festékekkel, tapétával.

Lefesti és bemázolja a bevakolt falat-, fém és faanyagokat, pl. ajtókat, ablakokat, kerítéseket, hidakat és különböző acélszerkezeteket. A felület felmérésével meghatározza a szükséges anyagmennyiséget. Eltávolítja a régi festéket és papírokat. A hézagokat, repedéseket kittel, glettel vagy vakolattal kitölti. Szükség szerint lemossa a falat és a mennyezetet, zsírtalanítja, rozsdátlanítja a fémfelületet. Kiválasztja a festéket, kikeveri a kívánt színárnyalatot. Ecsettel, hengerrel, festékszóróval felviszi a felületre. Tapétázáskor különböző papír-, vászon- vagy műanyag tapétával fedi be a falfelületet. Kiszámítja a szükséges anyagmennyiséget, és letisztítja, glettel és csiszolja a falfelületet. Megfelelő hosszúságúra vágja a tapétát, a tapétacsíkokat helyezi a falra úgy, hogy a tapéta mintái illeszkedjenek egymáshoz, majd lesimítja azokat.

A festő, mázoló, tapétázó szakember tevékenységét kézi és gépi festési technológiák alkalmazásával önállóan végzi, amely során betartja a technológiai folyamatokra, a minőségre és a munkabiztonságra vonatkozó előírásokat, szabályokat.

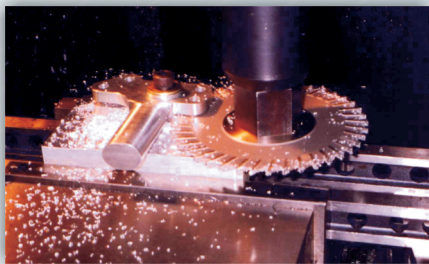
A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: épületfestő, mázoló, faszervezet-mázoló, fémszerkezet-mázoló, tapétázó.

Kompetenciák, képességek:

Jó látás és színlátás, stabil egyensúlyérzékelés, jó kézügyesség, esztétikai érzék, önálló munkamód.

CNC gépkezelő

A számítógépes vezérléssel működő gép kezelőjének tevékenységét nagyfokú önállóság jellemzi, ismeretekkel rendelkezik az alkatrészgyártás tervezéséről, főbb módszereiről is.

Az elkészítendő termékek adatait előzetes tervek alapján táplálja a rendszerbe. A szerszámot előkészíti, behelyezi a szerszámgépbe. Lehívja a programokat és elkezdődik a megmunkálási művelet. A képernyőn nyomon követhetők a megmunkálás egyes lépései. A CNC gép a követ-

kező művelethez szükséges szerszámot automatikusan választja ki. A folyamat elvégzése után a gépkezelő kiveszi az elkészült munkadarabot, és ellenőrzi a művelet pontosságát. A szakember az ellenőrzés során megállapítja, hogy szükség van-e korrekciós műveletre, amennyiben igen, azt elvégzi.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

Forgácsoló, esztergályos, fúrós, gyalus, vésős, marós, NC-CNC gépkezelő, szikraforgácsoló.

Kompetenciák, képességek:

Jó látásélesség, szemmérték, ép hallás, jó koncentrációs figyelmi képesség, szédülésmentesség, gondos, precíz munkamód, műszaki érdeklődés, térbeli képzelőerő, jó kézügyesség.

Mechatronikai technikus

A mechatronikai technikus egyedi speciális munkákat végez, mechatronikai elemek szét- és összeszerelése a feladata.

Hagyományos és automatizált gépek, berendezések üzemeltetésével, karbantartásával és javításával foglalkozik. Mechanikus, elektronikus mérési, villamos mérési tevékenységeket is ellát. Előírás szerint dokumentálja

a mérési eredményeket, számítógépes kiértékelést használ. Figyelemmel kíséri a helyes működést, megállapítja a hibás működést, üzemzavart. Dokumentálja a helyestől eltérő működést, és jelzi azt a felettesének.

Előírás szerinti tervszerű karbantartást, rendszeres ellenőrzést végez szemrevételezéssel. Mozgó szerkezeti elemek kopását, villamos össze-

köttetések állapotát ellenőrzi.

Ipari elektronikai szabályozásokat, vezérléseket szerel és telepít. Ipari automatikai rendszereket kiépít és működtet. Pneumatikus, hidraulikus irányításokat felépít és tesztel. Hardver és szoftver eszközöket kiépít, telepít, mechatronikai rendszereket, gépeket programoz. Dokumentáció alapján programozási feladatokat végez.

Irányítja a gyártó rendszert, a gyártási folyamatokat és a gépkezelőket.

A technikai feladatok ellátásához mechatronikai műszerész szakmai előképzettség szükséges.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások:

gépipari automatizálási technikus, gépszerelő technikus.

Kompetenciák, képességek:

Szervezőkészség, precizitás, megbízhatóság, logikus gondolkodás, figyelemösszpontosítás, felelősségteljes munkamód.

Vegyipari technikus

A vegyipari technikus a vizsgálandó feladatok alapján átnézi a receptúrákat. Előkészíti a vizsgálatokhoz szükséges anyagokat, oldatokat. Beprogramozza a vizsgálatokhoz szükséges mérőműszereket. Szakmai számításokat végez (oldatkészítés, pH, elektrokémia, stb.). Felügyeletet gyakorol a vegyipari berendezéseket kezelő személyek felett. Elvégzi a gyártásközi, illetve végtermék minták előírás szerinti vizsgálatait. Új technológia esetén részt vesz a megfelelő eljárás kidolgozásában. Új gép

vagy berendezés telepítésében részt vesz. Ellenőrzi a szükséges védőfelszerelések meglétét, ellenőrzi és biztosítja a munkájához szükséges

anyagokat, beméri a vizsgálathoz szükséges mintákat, a vizsgálathoz szükséges alapanyagokat, segédanyagokat. A minták érzékszervi, mikroszkopikus vizsgálatát lefolytatja. Szükség esetén osztályozza a mintákat szemcseméret, szín, tömeg, víztartalom, stb. szerint. Méri a minták kémiai jellemzőit, elvégzi a különböző (pl. optikai, gravimetriai) vizsgálatokat, a szükséges műszeres analitikai vizsgálatokat.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások: vegyipari méréstechnológus, gyógyszeripari technikus, kőolajipari technikus, vegyipari alapanyag-feldolgozó berendezés vezérlője, folyamosoperátor, vegyi alapanyagot és terméket gyártó gépkezelő, vegyi anyag-gyártó.

Kompetenciák, képességek:

Felelősség, megbízhatóság, precizitás, figyelemösszpontosítás, műszaki érzék, logikus gondolkodásmód, lelkiismeretes munkavégzés.

Pályaorientációs szolgáltatások a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Járási Munkaügyi Kirendeltségein

Pályainformációs tanácsadás: egyéni és/vagy csoportos formában tájékoztatói lehetőségeket biztosít a képzések, képzőhelyek, munkaerőpiac, pályák, munkák iránt érdeklődő ügyfelek számára.

Pályatanácsadás: egyéni és/vagy csoportos formában segít a személyiségből fakadó elvárásoknak, készségeknek, tulajdonságoknak, érdeklődési irányoknak és a munkaerő-piaci realitásoknak leginkább megfelelő pályairány kiválasztásában.

Foglalkozási Információs Tanácsadó

A Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT) **információt nyújtó, öntájékoztató jellegű szolgáltatási forma**, amely a pályaválasztás előtt álló fiatalok és a pályaváltásra kényszerülő álláskeresők számára elérhető szolgáltatásokat biztosít egyéni és csoportos formában, melyet bárki igénybe vehet, aki tájékozódni szeretne szakmákról, képzési és álláslehetőségekről, iskolákról. Egyéni tanácsadás keretében különböző eszközök (videofilmek, mappák, önértékelő kérdőívek stb.) segítenek a lehetőségek kiválasztásában.

EUROFIT

Az EUROFIT szolgáltatási tevékenységét a Nemzeti Pályainformációs Központ (Szeged, Bocskai u. 10-12.sz, www.npk.hu) szakmai irányításával látja el. Feladatai között szerepel a tájékoztatás nyújtása az Európai Unió országai közötti mobilitás feltételeiről, az egyes végzettségek kölcsönös elismeréséről, valamint a Magyarországon folyó középiskolai és felsőoktatási képzések adatbázisainak létrehozása és karbantartása.

Fenti szolgáltatásainkkal kapcsolatban bővebb információk a <http://borsod-abauj-zemplen.munka.hu> honlapon találhatók.

TÁJÉKOZTATÓ A SZAKISKOLAI TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJRÓL

A Kormány 328/2009. (XII. 29.) Korm. rendelete a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról:

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíj (a továbbiakban: ösztöndíj) bevezetésének célja, hogy a szakiskolai képzésben résztvevő, gazdaság által igényelt szakképesítést tanulók támogatásban részesüljenek. Az ösztöndíj forrása a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze.

Jövedelmi helyzettől függetlenül ösztöndíjban részesülnek: az intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban szakképzési évfolyamon, szakiskolai képzésben résztvevő, tanulói jogviszonyban lévők, a gazdaság által igényelt szakképesítést tanulók (a továbbiakban: ösztöndíjas tanuló).

Nem részesülhet ösztöndíjban:

- a tanév adott félévében a tanuló, ha az azt megelőző félévben 2,51 alatti tanulmányi átlageredményt ért el,
- a tanév ismétlésére kötelezett tanuló, a megismételt tanév időtartama alatt,
- a tanuló az adott tanévben, ha igazolatlan óráinak száma meghaladja a 10 órát,
- a tanuló az adott tanévben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 58. § (4) bekezdés c), e) és f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés esetén az arról szóló határozat jogerőre emelkedésének napjától.

Az ösztöndíjas tanuló az ösztöndíjra az első szakképzési évfolyam tanévének kezdő napjától az utolsó szakképzési évfolyamon a tanulmányokat lezáró, a tanév rendjében meghatározott első szakmai vizsga letételére kijelölt hónap végéig jogosult, amely időtartamot nem hosszabbítja meg a javító- vagy pótló vizsga időpontja.

Az ösztöndíj folyósítása független a tanulónak más jogcímen fizetett egyéb juttatásoktól.

Az ösztöndíj mértékét félévente kell megállapítani, a félévi értesítőben, illetve az év végi bizonyítványban szereplő érdemjegyek szerint számított tanulmányi átlageredmény alapján.

A tanulmányi átlageredményt a félévi értesítőben, vagy az év végi bizonyítványban szereplő érdemjegyek számtani átlagaként kell meghatározni a magatartás és a szorgalom érdemjegyek kivételével. A tanulmányi átlageredmény meghatározása során az általános kerekítési szabályok szerint kell eljárni.

Az ösztöndíj mértéke az első szakképzési évfolyam első félévében tanulónként egységesen 10.000,- Ft/hó. Az első szakképzési évfolyam második félévétől kezdődően, és a további félévekben, ha a tanulmányi átlageredmény:

- 2,51 és 3,0 között van, az ösztöndíj mértéke 10.000,- Ft/hó;
- 3,01 és 3,5 között van, az ösztöndíj mértéke 15.000,- Ft/hó;
- 3,51 és 4,0 között van, az ösztöndíj mértéke 20.000,- Ft/hó;
- 4,01 és 4,5 között van, az ösztöndíj mértéke 25.000,- Ft/hó;
- 4,51 és 5,0 között van, az ösztöndíj mértéke 30.000,- Ft/hó.

A július és augusztus hónapokra folyósított ösztöndíj mértéke megegyezik a tanév második félévében folyósított ösztöndíj mértékével.

A 2,51 tanulmányi átlageredményt el nem érő tanuló számára az iskolának biztosítania kell a szakmai kompetenciákat fejlesztő oktatásban való részvétel lehetőségét.

Javasolt ösztöndíjas szakmák Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2014/2015-ös tanévtől

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíj feltételei		10 szakképesítés		Szakképesítés / Szakképesítés azonosító szám
A felsorolt szakmák elsajátítása esetén az ösztöndíjat a tanulók a szakképző iskolákon keresztül kapják. Az iskola az ösztöndíjat minden hónap 28. napjáig folyósítja. <u>Feltétele:</u> • 2,51 átlag feletti tanulmányi eredmény. • Igazolatlan hiányzások száma 10 óra alatt. <u>Tanulmányi átlagtól függő összege:</u> • 2,51 - 3,0: 10.000,- Ft/hó; • 3,01 - 3,5: 15.000,- Ft/hó; • 3,51 - 4,0: 20.000,- Ft/hó; • 4,01 - 4,5: 25.000,- Ft/hó; • 4,51 - 5,0: 30.000,- Ft/hó. A felsorolt szakképesítések esetében – tanulószereződéssel – a szakiskolai tanulmányi ösztöndíj mértéke kiegészül, a szakképzési törvény által meghatározott tanulói pénzbeli juttatás mértékével.				Gépi forgácsoló 34 521 03
				Asztalos 34 543 02
				Kőműves és hidegburkoló 34 582 08
				Ács 34 582 01
				Ipari gépész 34 521 04
				Épület- és szerkezetlakatos 34 582 03
				Hegesztő 34 521 06
				Villanyszerelő 34 522 04
				Mezőgazdasági gépész 34 521 08
				Gazda 34 621 01